

Velja v Ljubljani
in po pošti:

velja leto . . . K 34—
velja leto . . . 42—
velja leto . . . 21—
velja leto . . . 7—

za izposojništvo:

za leto leto naprej K 35—
za leto leto . . . 52—
za leto leto . . . 26—
za leto leto . . . 9—

Jugoslavija

za izposojništvo naročbe brez
latve denarja so ne
moremo enkratiti.
velja leto leto naprej K 35—
za leto leto . . . 52—
za leto leto . . . 26—
za leto leto . . . 9—

Oglasi se računajo po po-
stavljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vin, za večkrat popust.

Drešnik je na Starom trgu štov. 19. Telefon
497. 222. — Upravništvo je na Marijinem trgu
štov. 6. — Telefon štov. 44.

Izbaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vpisanijski glade inzeratov 1. dr. so naj pri-
loži na odgovor Glavnica ali znak. — Dopol-
ni se vsakrat. — Rokopis se ne vrne.

Prostoslav:

Regulacija valute.

(Program. — Ninčičevi grehi. — Kdo naj
plača 6 milijard?)
II.

Ninčičevi grehi.

Bivši finančni minister dr. Ninčič se je — pravijo — jako rad pobahal s tem, da je srbske finance srečno in brez škode pripeljal skozi rdeče morje svetovne vojske. Ali pa je bila to res Ninčičeva zasluga? Ali ni marveč antanta ščitila srbske finance med vojno: saj je s tem poplačala Srbiji le najmanjši del svoje moralne obveznosti, isti Srbiji, ki je zanj krvavela in malo-dane izkrevavela. Pa naj bo to, kakor že žel Faktum je, da je srbski dinar pri-merito kilit, da ima visoko vrednost (zakaj ni notran na tujih borzah?). In da so finance bivše kraljevine Sr-bije v ravnotežju. To je razveseljivo dejstvo, katerega se s Srbijanci vese-limo vsi državljani kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. To je en konto. In g. Ninčič bi moral kot dober državni knjigovodja, potem ko je konstatiral to dejstvo, ta konto zaključiti, in priti k drugemu kontu, ki — žal — ni tako razveseljiv, namreč k kontu prej avsto-ogrskih pokrajin. To je, kakor rečeno, poseben konto: nismo pa zato sepa-ratisti, ako konstatiramo to zgodovinsko dejstvo, da konto srbskih di-narjev do končne regulacije valute nima ničesar skupnega s kontom ži-gosanih kron. G. Ninčič pa ni ravnal tako: on je gledal vedno z enim očesom na konto dinarjev, z drugim pa na konto žigosanih kron. Kako naj potem zaključiti bilanco? Kako more potem pasivne konte sanirati, ako jim ne po-sveti vse pozornosti? Zato tudi ni ni-česar storil. Kdor pa mu to očita, ta je „diletant“.

Posvetimo torej mi kontu žigo-sanih kron vso pozornost. Ta konto je za 7 milijard pasiven. Ta pasivna postavka pa gre v breme samo prej avstro-ogrskih pokrajin; pokriti jo mo-rajo te pokrajine same zase. To zopet ni separatizem, gospodje okoli „Tri-bune“, ampak naša dolžnost.

Kar je g. Ninčič storil, storil je v škodo žigosane krone, kar je name-raval storiti, bilo bi v škodo žigosane krone in srbskega dinarja; kar bi pa bil moral storiti v korist krone in po-sredno tudi dinarja, tega ni storil.

Pa g. Ninčič ni diletant . . .

Tik pred Ninčičevim odstopom je priobčil „Slovenec“ dne 10. avg. t. l. nekak zagovor Ninčičev.

Ker se g. Ninčič zviija na vse na-čine in hodi okrog valutarne regulacije, kakor mačka okrog vrele kaše, mu bodemo mi logično našli njegove grehe, ne njemu v poboljšanje, ampak da opozorimo javnost, kako se valuta ne sme regulirati.

1.

G. Ninčič pravi, da se mu očita žigosanje. To ni res. Žigosanje ni bila napaka, ampak potrebno. Očita pa se Ninčiču način žigosanja, ki je otročje primitiven. Ali je bilo umestno, da je žigosal vsak hribovski župan in vsaka vaška posojilnica? Saj bi se bilo lahko žigosanje za več vasi skupaj poverilo eni večji vasi ali okrajnemu glavarstvu, v kateri bi se vedelo, da ima vsaj čitljivo štampljo na raz-polago.

Sicer pa ali se ni moglo oskrbeti v namen žigosanja enotnih primernih štamplij — kakor je pozneje storila Nemška Avstrija — recimo z napisom v cirilici in latinici: „Žigosanje SHS“.

In če bi se bilo s tem žigosanje zakasnelo za 14 dni, kaj zato?

Vemo, da proti pomanjkanju ni karte. Toda čim primitivnejši je žig, tem lažje je seveda ponarejanje.

Na prej omenjen način bi se bilo doseglo dvoje:

a) ne bilo bi nečitljivih žigov in b) ponarejanje bi vsaj ne bilo tako strašno lahko, kakor je sedaj.

Treba je iti le na trg ali v gostilno, menjati 20kronski bankovec, in ako nisi pazljiv, imaš takoj par malih ban-kocev s ponarejenimi žigi v rokah. In kakšni žigi so to? Odtisek avstrijskega goldinarja, stare cvancigarice, srebrnega dinarja (običajno celo ne-gativ, redko pozitivni odtisek) odtisek

starega avstr. krajcarja (pripominjamo pa, da je tisti uradni pečat kr. fi-nančnega ravnateljstva v Zagrebu, ki nosi v sredi številko 1, na las podoben pozitivnemu odtisu starega krajcarja) i. t. d.

Najprimitivnejše ponarejen žig pa je: odtis stare tobakarske pipe (ko-lobar), in v sredini lepo narisane črke SHS. Ali je bilo potrebno, da se ljudstvo tako norčuje iz gospoda Nin-čiča? Seveda gospod Ninčič o vsem tem ničesar ne ve. On ne gre na trg, v gostilni pa menja le večje bankovce ali pa plačuje v dinarjih.

Mi drugi pa vemo to, in zato smo govorili.

Druga vrsta ponarejenih ali sum-ljivih žigov so nečitljivi in zamazani žigi, štamplje z besedilom „Praes . . . Ljubljana (nadalje nečitljivo)“ ali Ma-ribor (nadalje nečitljivo) itd. Končno — madžarski žigi (posebno pri tiso-čkah!) itd.

Z eno besedo: način žigosanja je tako diletantski in za g. Ninčiča tako žalosten, da mu v interesu nje-gove reputacije samo želimo, da bi za vedno ostal — procul negotiis publicis.

2.

Žigosanje samo na sebi — to ima g. Ninčič prav — ni povzročalo po-narejanje, razen v neznatni meri, in žigosanje tudi ni krivo, da so po iz-vršenem žigosanju prihajali k nam milijoni in milijoni nežigosanih in s ponarejenimi žigi opremljenih kronskih bankocev. Temu je krivo vso kaj drugega.

Napaka je bila, da se po izvršenem žigosanju meja ni hermetično zaprla, in da se ni vsak izvoz zabranil in preprečil. Vsak izvoz bi bil moral biti vezan na izvozno dovoljenje centralne vlade, oziroma centralne uprave za promet z inozemstvom (ki se je ve-liko prepozno ustanovila), toda le proti do-bri internacionalni valuti.

Kaj da je storil g. Ninčič spo-razumno s trgovskim ministrom?

Dovolil je vsled vpitja štajerskih (deloma nemških in nemškutarskih) vinotrčev in vinogradnikov — prost

izvoz vina — proti plačilu v naših jugoslovanskih kronah. — Nemška Avstrija naših kron seveda ni imela. Namesto kupiti jih, ali ni bilo jednostavnije — žigosati nežigosane avstrijske bankovce . . . ?

To je bilo oficijelno dovoljen import tujih ponarejenih ži-gov!

Koliko pa je šlo živil preko ogr-sko-slavonske, oz. preko ogrske ba-natske meje brez oficijelnega do-voljenja s ponarejenimi izvoznici ali drago kupljenimi izvoznici, iz-voznici s pomočjo madžarskih in ži-dovskih železniških uradnikov in spre-vodnikov — kdo to ve? In ta živila so se plačala v naši valuti — s po-narejenimi žigi. Kje je bila tukaj že-lezna roka gosp. Ninčiča, ki ni „di-lefant“?

Tem potom se je uvozilo k nam po izvršenem žigosanju ponarejenih žigov za vsaj 1 1/2 — 2 milijardi kron, morda več. To je drugi greh g. Ninčiča.

3.

Tretja napaka g. Ninčiča je bila, da ni po češkem uzorcu, in kakor je to predlagal g. dr. Brežigar, takoj ko-lekoval kron. Tudi s tem bi se bilo ne glede na to, da bi se bilo tako odtegnilo prometu kron za 2 milijardi, jako otežkočilo ponarejanje žigov.

Da g. Ninčič kron ni kolekoval, to je zlobnost.

Kolekovanje bi imelo, kakor re-čeno, dve dobri posledici: a) otežko-čenje ponarejanja, b) vsled odtegnitve 2 milijard kron iz prometa — stabi-liziranje kronske vrednosti.

Saj nihče ne reče, da bi se bilo moralo tudi sicer slediti Čehom, ki so svoje krone prvič opretili z znakami (koleki) in potem še 50 odst. kron zadržali. Čehi so šli predaleč. Nam bi bil zadoščal kolek za 30 odst.

Kakor rečeno, nimajo vse te odredbe, ki so bile potrebne, ki jih pa Ninčič ni izvedel, ničesar opravi-ti s srbskim dinarjem in nje-govo vrednostjo. Topovdarja-mo. Zato je bila Ninčičeva dolžnost, izvišiti kolekovanje krone.

VLADIMIR LEVSTIK.

155 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

„Tak vidite,“ je dejal, „kako varate sami sebe s tistim filozofiranjem, da morate . . . umreti . . . Resnico ste povedali zdaj: življenje, četudi bedno, grešno in zavrženo, je boljše od najponosnejše smrti; naš najboljši delež, najsvetejša pravica in najvišja dolžnost je to, da živimo.“

In mahoma je umolknil v bliskovitem čustvu, da je obsodil samega sebe: če je življenje prvo in najvišje dejstvo, kako naj opraviči vas svoj mrkli, zanikavanja polni namen?

„Ne varam se,“ je zasopla ona v tem, „zakaj resnično je oboje . . . Čeprav se morda drugega bolj zavedam . . . Umrla bom, to čutim . . . tu notri . . . Naj bo; vidite, tudi v smrtni grozi je še odsev . . . moči in zdravja, ki vriska tam bogveje . . .“

Obležala je z zaprtimi očmi, bela kakor mramor, brez sledi življenja in licih, razen solz, ki so polzele izpod trepalnic in drgeta, ki je bolešno prebiral ustnice. Videč, da je strnjena do skrajnosti, je grof oprezno vstal, potegnil ji z roko po vročem, znojnem čelu, prijel jo za desnico in jo poljubil; začutil je rahel pritisk njenih prstov, žalosten kakor besede, ki jih je bila govorila.

Meta je sedela zunaj s predpasnikom na očeh in vprašujoče vzdignila obraz; grof je nemo zmajal z glavo ter odšel ves sključen po stopnicah. Bilo

mu je, kakor bi ga neslo sivo morje tjavendan; za-vedel se je na trgu pred kazino.

„Življenje je prvo, da, da!“ je siknil sovražno streljaje izpod čela po mimogredočih. „A to vemo samo mi, ki se utapljamo; oni ne . . . Tak vseeno; naprej, maščevanje! Naj vidijo, naj čutijo! Tako mi je pri srcu, da bi še Boga preklel, če bi tudi znal, da me ubije strela . . . Naprej, magari v pogin!“

In je krenil v kazino, ne zavedaje se, da ga odnaša usoda brez krmila, ker je izgubil fanatično vero v svoj izvoljeni cilj . . .

Še dosti presenečenja mu je bilo namenjenega za tisti dan. S prvo nenadejano pošto ga je pre-stregel med kavarniški vrati ekselencja sam v svoji lastni osebi. Stari gospod je pogledal novo-došelcu v podvečernem mraku prav pod nos; izraz njegovega obličja je bil tako nenavaden, da je stresla grofa neprijetna slutnja . . . No, predsednikov na-govor je brž pomiril prvi strah:

„Joj, Herr Graf, kako prav, da se srečava! Premislite, Klotilda mi brzojavila iz Ischla, in same slabe, žalostne stvari; ne ustrašite se preveč,“ je dodal, krivosodeč izpremembo v črtak mladega moža. „Veste, napotila se je takoj h grofici Lófavyjevi, kakor se razume samo po sebi . . . Grofica je bila odnekad bolehná, saj jo poznate; in še tista ope-racija — moj Bog, ljudje smo, nič ne pomaga . . . Z eno besedo, Klotilda je našla ubožico v zelo slabem stanju — pripravite se, gospod grof! — v agoniji, da vam povem naravnost; komaj pet minut po nje-

nem prirodu je izdihnila svojo zlato dušo. Ni j-več; visoka družba objkuje eno najplemenitejših žena, ki so kdaj prestopile prag cesarskega dvorca. Sprejmite, dragi gospod grof, moje najgloblje sožalje ob izgubi te nenadomestljive, materinske prijateljice . . . Tako govorec mu je ves čas čezmal roko.

„Strašno . . . grozno . . .“ je zamrmral grof raz-treseno; čisto ga je bila prevzela misel, da je potem-takem rešen neposredne nevarnosti. Klotilda ne more več izvedeti, da grofica Lófasyjeva ne pozna nika-kega grofa Künigsbrucha; odkritje pride, toda naravno, samo od sebe iz poteka reči, ne pa da bi mu skočila od zadaj na tilnik. Ekselencino sočutje se mu je zazdelo spricho tega namah sila smešno: „Haha!“ je izbruhnil na vsem lepem in toliko, da se ni udaril po kolenih.

„Kaj vam je?“ se je prestrašil naš dostojan-stvenik, meneč, da se grofu meša v glavi od pre-velike bolesti. „Za božjo voljo!“

„Ah . . . oprostite, minilo je . . .“ Grof se je s silo pograbil za brado. „Na jok me je sililo, pa sem se premagal preveč temeljito . . . nasmeh me je popadel kakor krč . . . Hudo je, vrti se mi v glavi; oprostite . . . in hvala vam, iskrena hvala!“

„Ubožec,“ si je mislil dobričina, stopaje po ulici s svojimi umerjenimi, že nekam po starčevsko me-limi koraki. „Kako ga je prevzelo!“

(Dolga noč)

Ker Ninčič tega ni storil, dasi se je zavezal, da s tem srbskega dinarja ne oškoduje, sledi iz tega, da je hotel namenoma uničiti vrednost jugoslovanske krone, iz sovraštva do novih državljanov kraljestva SHS., ki so bili prej — proti svoji volji — podaniki avstro-ogrsko monarhije?

Žal, da se mu je to skoro posrečilo. Zato pa zasluži g. Ninčič, da pride pred parlamentarno sodišče.

Tudi sklicevanje na Čehe ne drži. V kolikor so Čehi šli predaleč, so to popravili, ker imajo že več tednov svoje lastne novčance (čehoslovaške krone), o čemur g. Ninčič 10. avgusta še ni nič vedel, dasi so bile že takrat v izložitvi ljubljanske podružnice „Češke industr. banke“. Odveč je torej skrb g. Ninčiča za češko valuto.

Češke krone notirajo visoko v inozemstvu, srbski dinar še danes nima oficijelnega kurza, jugoslovanska krona je vredna 10 centimes in jugoslovanske divizne centrale sploh ni. Upajmo, da g. Ninčič nikdar več ne postane finančni minister — morda ga lahko uporabimo za računskega podčastnika ali pa za zlatoopremljenega portirja — v finančnem ministristvu. Tako bi vsaj ne mogel škodovati...

Četrta velika napaka g. Ninčiča pa je, da je hotel breme 7 milijard kron, t. j. pasivno žigosanih kron, nepravilno razdeliti, tako da bi reveži trpeli, vojni dobičkarji veleposestniki pa da bi se v pest smejali. Pa ne, da bi imel g. Ninčič tajne zveze z vojnimi dobičkarji...

O tem v prihodnjem poglavju.

Delegatje SHS podpišejo mir. pogodbo z Nemško Avstrijo.

Ldu Pariz, 5. septembra. (Čtu) Odlična srbska osebnost je o mirovni pogodbi z Nemško Avstrijo izjavila poročevalcu lista „Temps“ naslednje: Časopisi pretiravajo nekoliko, ako pišejo, da delegatje kraljevstva SHS ne bodo podpisali mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo. Nasprotno, naša vlada se želi sporazumeti z zavezniki in jim dovoliti vse mogoče ugodnosti. Mi zahtevamo samo, da se nekateri členi pogodbe bolje razjasnijo in spravijo v nekoliko drugačno obliko. Nikakor ne nasprotujemo načelu varstva manjšin, niti mirovni pogodbi v celoti. Dobro vemo, da zastopamo malo državo, čije usoda zavisi od entente, toda o gotovih točkah pa ne moremo dopustiti niti razprave. Vsi Srbi so se udeležili velike vojne in naša vlada meni, da po tolikih žrtvah ne sme pripustiti zmanjševanja svoje suverenosti. Zahtevamo, da se varstvo manjšin raztegne na vse pokrajine.

Zahtevajte „jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Fr. Zeleak.

Izkoriščajmo ugodno lego svoje domovine.

Malo nas je Slovencev, toda če smo mali po številu, še ni rečeno, da moramo biti mali tudi po svojih delih. Na svetu so še danes veliki narodi, ki ne igrajo nikake vloge, medtem so na drugi strani mali narodi, ki igrajo odlično vlogo. Ne odločuje vedno množina, nego kakovost. Kaj koristijo velike mase, če so pa mrtve, če ni v njih nikakega življenja. Kakor v življenju in delovanju posameznika odločuje kakovost, tako je tudi pri narodih.

To resnico je gotovo čutil ob izbruhu balkanske vojne Voja Živanović, ko je pisal svojemu češkemu prijatelju dr. Novotnemu: Ni več malih narodov, vsi so veliki, ko je duh pri vsakem poedincu naroda velik, in ko si je vsak poedinec zvesten vloge celote.

To velja, kakor za vsak drugi narod, tudi za nas Slovence. Zemljepisna lega naše domovine je tako ugodna, da smo poklicani, da bi igrali važno vlogo. Ali to bomo dosegli le tedaj, če se osamosvojimo gospodarsko, če se ojačimo gospodarski. Siromašen narod nikoli ne more zahtevati in doseči vpoštevanja.

Tu se odpira velikansko polje naši industriji, trgovini in obrti. Vsak, ki dela za sebe, dela tudi za narod, in kdor dela za narod, dela tudi za sebe. Slovenska zemlja nas ne more prerediti s svojimi pridelki, navezani smo na trgovino, obrt in industrijo. Slovensko časopisje pa mora vzbujati v narodu podjetnost, širiti mora gospodarsko izobrazbo, učiti narod, kako pride do boljšega položaja. V tem oziru je naše časopisje veliko grešilo, listi, ki so namenjeni priprostemu ljudstvu, polnijo svoje predale le z nesramnimi napadi na tistega, ki je drugačnega verskega prepričanja. Videli smo v nekaterih listih naravnost ostudne in vrhete se lažnjive napade na ljudi, kateri znajo obdelovati zemljo, kateri so svojim tovarišem in sosedom dokazovali, kako se mora delati in kaj naša slovenska zemlja zamore roditi. Celo davčno oblast so hujskali na te ljudi. Tako je pri nas delo za gospodarsko povzdigo naroda.

Tisoč let je bil slovenski narod suženj in hlapec na svoji zemlji, bratje Srbi so nam s svojo krvjo priborili svobodo, mi smo storili kaj malo za svojo osvoboditev, saj naši časopisi, namenjeni širokim masam naroda, so hujskali proti vsemu, kar je bilo slovenskega, so povzdigovali v nebesa Habsburgovce, naše krvnike, delali ogromno reklamo za avstrijska posojila, da se je človeku kar studila pasja vdanost tistih mazačev. Da to ni bilo na mestu niti potrebno, nam dokazuje naš dnevnik Edinost v Trstu, ki nikdar ni pela slovospevov Habsburgovcem in le toliko, da niso našli prilike obesiti našega Coticca.

Velika je postala sedaj naša do-

movina, veliki naš narod, čaka nas pa tudi veliko gospodarskega dela. Več tega, pa manj srankarstva, to potrebujemo. Ne živite za osebne in strankarske koristi naroda in naše domovine. Ne delajte dražbe in ne razdvajajte naroda!

Naloga časopisja kot vzgojevalnega sredstva naroda v gospodarskem oziru je sledeča: razlagati ustroj in pomen različnih gospodarskih naprav, pri nas posebno zadružništva, stanje teh naprav pri gospodarsko razvitih narodih; kazati narodu, kako izkoriščajo v tujini to in ono, učiti ga, kaktera gospodarska in druga podjetja moramo ustanoviti pri nas, vpoštevajoč prirodne razmere, kazati mu, kako mora obdelovati svojo zemljo, kako gospodariti s svojim denarjem, kako se ga nalaga plodono, pojasnjevati mu, kaj so delniška podjetja itd.

Naše ljudstvo ve za liberalce in klerike, sliši nekaj tudi o social-demokratih, zbegali so ljudstvo nekoliko tudi z raznimi deloma neumnimi idejami ali o velikanskem pomenu naše politične neodvisnosti in združitve vseh Jugoslovancev, o koristi, ki nam jo nudi lastna država, naša Jugoslavija, tega ne znajo pisati. Če najdeš kaj o tem, pa si zapomni, v katerih časopisih. Pač pa vsaki hip zagleda beli dan kak članek, ki hujška našega človeka in kmetje so vsled tega mnenja, da jih čaka pogin in da je bilo boljše pod Habsburgovci. Italijani namažejo v vsaki številki svojih dnevnikov cele stolpce o dobrotah, ki jih bo nudila njihova „madre Italia“.

S takim delovanjem ne bomo prišli nikoli na pravo pot, ne bo nam koristila ne ugodna lega naše domovine, ne naša sposobnost in dolžnost, ne rodovitnost in ne bogastvo naše zemlje.

Radgona.

Ko je odhajal v zaslužni pokoj gospod Sonnino, so francoski in italijanski listi povdarjali z nekakim olajšanjem, da je s tem prenehala tradicionalna italijanska politika dveh želez v ognju in da bo šla zdaj italijanska diplomacija ravno pot. Sonnino si je dal podpisati londonsko pogodbo, napovedal Avstriji vojno, ni hotel pa ničesar slišati o kakih sovražnostih nasproti Nemčiji, ki je bila glavni faktor, tako, da se je nehote spraveval vsakdo, zakaj je Italija pravzaprav stopila v vojno. In vendar je bilo vse skupaj samo — italijanska politika! Sonnino kot star in prepričan pristaš Nemčije je veroval v njeno nezmagljivost kakor nekdanji Muravjev ali Witte. On je bil prepričan, da Nemčija zmaga, če ostane Italija nevtralna, vedel pa je obenem, da postane Italija v tem slučaju samo vazal Nemčije. Hotel je doseči v svetovni vojni remispartijo, ker le v takih okoliščinah je mogoča politika takozvane proste roke. Sicer bi se bil Avstriji zameril, ker bi jo bil nekoliko pristrigel, vendar je bil

prepričan, da to ne bi oviralo kake poznejše zveze s centralnimi državama, ker bi imela pri tem glavno besedo Nemčija. Tega gesla se je držal Sonnino do svojega konca.

Zdaj je Sonnino sicer šel, ostalo pa je sonninovstvo italijanske politike. Tittoni je prišel v Pariz v besedah kot velik prijatelj antante, ampak v dejanjih je ostal že iz navade v stopah Sonnina. Italijani so še nadalje ščuvali v Sofiji, podpirali peštanske boljševe in jim dovažali municijo ter stali v intimnih odnošajih z Nemško Avstrijo. In poleg tega je videl Tittoni, da je prišel malo — prepozno. Francija ni namreč prav nič čakala nanj, ampak je sklenila defenzivno zvezo z Anglijo in Severno Ameriko v slučaju nemškega napada. Torej je prišel nekako iz dežja pod kap. Sonnino se je bal, da postane Italija vazal osrednjih velenil in šel vsled tega v vojno, zdaj je zmagala antanta in je postala Italija njen vazal. Vendar Tittoni kot dober politik ne obupa. Obrnil se je zopet proti svojim nekdanjim simpatijam. Ker ve, da ga loči od Jugoslovancev preglobok prepad, skuša s pomočjo Avstrijske Nemčije, Madžarske, Bolgarije in Rumunije in pozneje Nemčije stvariti novo centralno zvezo proti Angliji in Franciji. S tem skuša obenem izločiti Jugoslavijo kot vojaškega činitelja, ker bi bila kroginkrog obdana od sovražnikov in brez nevarnosti za Italijo.

Prvi sad te nove kombinacije je predlog pripojitve Radgone Nemški Avstriji. Na eni strani je to dober uvod za prihodnjo obnovitev nekdanje zveze na drugi pa kolkortoliko oslabitev Jugoslavije v Jadranskem vprašanju, ker upa povzročiti konflikt na severu.

Je pa še tretji namen. Čim več konfliktov bo nastalo na teritoriju nekdanje Avstro-Ogrske, tem bolj bo skušal dokazati Tittoni, da se vsa ta vprašanja ne dajo rešiti potom pogajanj ampak potom — diktata konferenc in ker bi v tem slučaju diktiral on v Jadranskem vprašanju, bi rezultat ne izpadel njemu — v škodo! P. P.

Politični pregled.

p Minister prosvete Marinković v Zagrebu. Dne 4. t. m. je dospel v Zagreb minister prosvete Pavle Marinković.

p Poročevalec „Journal de Debats“ v Zagrebu. Znan poročevalec „Journal des Debats“, naš dobri prijatelj grof Begeuen, je dospel v Zagreb.

p Na ministrsk. predsednika v Egiptu se je izvršil zavraten napad z bombo. Predsednik je ostal nepoškodovan, napadalec so zaprli.

p Ententa zapusti Arhangelsk. Ldu. London, 5. sept. (Čtu.) Reuterjev urad poroča: Vsi člani ententnih poslatištev in konzulatov, ne le angleškega, so dne 3 t. m. zapustili Arhangelsk in odpotovali na Angleško.

Dr. Janko Leskovec:

Jubilej in še kaj.

Spomini in slike iz vojne dobe. (Dalje.)

V „Narodnem domu“, kjer so pričakovali vsak hip kakega napada, sem zvedel, kako je nastal opisani prizor. Baje je nek slovenski dobrovoljec na refren znane vahtarice „Lieb Vaterland, magst ruhig sein“ (le bodi mirna, draga domovina) zapel „Sonst hau ich dir den Schädel ein“ (sicer ti razbijem črepanjo) in vsled tega bil aretiran kot Srb in državi nevaren element.

Še nekaj posebno prijetnega se je čitalo tisti dan v nemških graških listih: poziv na denunciacijo. Z lepimi besedami o destruktivnih (razruševalnih) elementih, ki izpodkopujejo temelje državi in ki naj jih ja vsak zvest državljani naznaniti vojnemu ministristvu je bilo kar naravnost ukazano nemškutarskim barabonom na obmejne Slovence češ: to so destruktivni elementi, zvesti nemški narod ovadi jih in ubil boš 3 mrtve z enim

udarcom. S tem je bila naša usoda zapečaten.

Niso bili prijetni občutki, ki sva jih imela z dr. Weixlom vračajoč se proti Lenartu. Dr. Weixel ni vedel o denunciacijem pozivu nič in je bil naravnost zlomljen pod težo bodočih težkih dogodkov. On in jaz sva bila 1. 1913 v Srbiji, jaz v Belgradu, on kot zdravnik pri rudečem križu v Nišu. Tem gotoveje sva morala biti pripravljena na zapor.

Dogovorila sva se o nujno potrebnih ukrepih: zažigu vsega, kar bi naju moglo vsled srbskega izvora kolikaj kompromitirati. In tako je gorel dotični večer pri njem in meni „luterski kres“, pa tudi doma se je požgalo vsled naročila vse pregrešno blago. Še zdaj mi je žal za „Dijaške Odmeve“ iz let 1903 in 1904 kot prvo iredentako jugoslovansko dijaško glasilo.

Tekom prihodnjih noči se je izvršil nov napad na šefovo lastnino z barbarskim ponesnaženjem pisarne, razmetanjem aktov, razlitjem črnila. Posebno ponesnažene in polne so bile razglednice vsesokolskega izleta

v Ljubljani in je že to pričalo, da se je zlobna poškodba izvršila iz šovinističnih motivov. Solicitator je še enkrat urgiral zasledovanje krivcev na orožniški postaji in se ob tej priliki sporekel s stražmojstrom češ, da ne čuva dosti lastne Slovencev. Morda bi bilo bolje, da ni nikdar zahteval žandarmerijske intervencije.

V teh razburjenih časih je bila naša edina zabava nastavljeni v leno tekoči Pesnici ščukan vado in tako prebiti popoldnevni čas. Posebnega dela v pisani ni bilo; vse pravde so nekako zaspale. Pri tem ribarjenju sem večkrat opazil, da nas ondotno nemškutarsko prebivalstvo gleda po strani in sovražno.

Dne 6. avgusta mi reče gospa sodnikova, da naj se kolikor mogoče hitro izgubim, sicer mi preti aretacija. Govori se že po trgu in okolici, da bom jaz prišel prvi na vrsto, za menoj pa drugi. Gospej sem se za njen prijazen opomin iskreno zahvalil in naročil voznika za 8. avgusta opoldan, da me popelje v Maribor, kjer sem moral zastopati majhno obtožnico radi razžaljenja časti.

V tem času so se začele razširati vesti, kako postopa soldateska v Bosni, Dalmaciji in Sremu proti ondotnemu srbskemu prebivalstvu, kako jih kar na kupe masakrirajo brez zaslišanja in sodbe. Samo ena misel me je prešinjala: avstrijski rabelj me ne bo obešal. Že prej sem si nabavil cijankali v kristalinični obliki in da bi se prepiral, kako deluje, sem 7. malo pred razpravo poskusil neznanen košček. Posledice so bile nepričakovane; nastopili so vsi znaki zastrupljenja, bruhanje in oslabljenje. Izgovoril sem se z nikotinskim zastrupljenjem. A glavna stvar mi je bila vedeti, da strup izvrstno deluje.

Bilo je 8. avgusta 1914 in danes je pet let od tega časa. Toraj majhen jubilej.

Sedel sem pri obedu in obiral za slovo mastno piško. Voznik je čakal na cesti in mudilo se mu je. Tu se prikazeta dve osebi: orožniški stražmojster in župan, po poklicu mesar. Diven kontrast; silno debeli stražmojster in neverjetno suhi mesar, ki je mogoč samo v deželi piščev kralja Matjaža. (Dalje prihodnjic.)

p Aretacija generala v Sanders-paše. Londonski „Exchange“ javlja iz Rima: V Benetke je dospela angleška vojna ladja. Na njej je aretirani general Liman von Sanders, ki je obtožen umora in se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Razna poročila.

Ultimatum Romuniji.

Ldu. Praga, 4. septembra. (ČTU.) »Holland Nieuws Bureau« poroča iz Pariza: Romunsko vprašanje je stopilo v nov, izredno nevaren stadij. Vrhovni svet zaveznikov, ki doslej od romunske vlade še ni prejel nobenega odgovora na svojo zadnjo noto, je sklenil, da odpošlje v Bukarešto posebnega odposlanca, ki bo izročil romunski vladi ultimatum z določenim rokom za odgovor. Ako bi Romunija odklonila izpolnitev v ultimatumu stavljenih zahtev v predpisanim roku, tedaj bodo zavezne in pridružene države prekinile svoje diplomatske odnose s Romunijo. V tem primeru bo zastopnik zaveznih in pridruženih držav odpotoval iz Bukarešte že v spremstvu vseh diplomatskih zastopnikov zaveznih in pridruženih držav v Bukarešto. Pričakuje se, da bodo aliranci stali za zahteve, naj se Romuni takoj umaknejo iz Ogrske in se obvežejo, da bodo vse na Ogrskem rekvirirano blago izročili alirancem, ki ga bodo potem razdelili med upnike Ogrske.

Boj za nadvlado v Avstriji in na Madžarskem—boj za Habsburžane.

Ldu. Praga, 5. septembra. (ČTU.) »Večer« piše: Na Dunaju se pripravlja boj za nadvlado. Koalicija krščanskih socialcev s socialnimi demokrati bo s sklepom miru razpadla. Prvi se nameravajo združiti z vsenemci in obvladovati Avstrijo. Njihovo delovanje bo merilo na to, da omogočijo zopetni povratek Habsburžanov. Socialni demokrati pa se bodo pridružili Velenemcem, ki pripravljajo spojitve z Nemčijo. Kakršenkoli bo izid tega boja, na vsak način pa pomenja nevarnost za svobodo češkoslovaške republike. List poroča nadalje, da obstojajo med Dunajem in Budimpešto tajne zveze in to kljub dozdrevni napetosti zaradi zapadne Madžarske. Na Madžarskem so si prilastili krščanski socialci vso moč in se trudijo, da spravijo svoje avstrijske smišljenike zopet na površje. Ako pa se posreči krščanskim socialcem to in onostran Litve priti zopet do moči, potem so Habsburžani igro dobili, in to je cilj te zveze.

Posledice boljše vizma na Ogrskem.

Ldu. Budimpešta, 4. septembra. (DunkU.) OKU. poroča: Ministrski predsednik Friedrich je danes sprejel deputacijo krščansko-socialnih delavcev in ogrske mladinske zveze, ki mu je izročila memorandum o svojih željah. Ministrski predsednik je izjavil, da na Ogrskem razen državnih strojnih tvornic ne dela noben obrat. Vse tvornice so v konkurzu. Denarja ni nobenega, komunistični sistem je uničil vso industrijo. Kot primer za položaj tvornice je navedel Liptalske, kjer so delavski sveti za vlade svetov naredili za 97 milijonov kron dolga; zaradi tega se more smatrati, da tvornica ne obstoji več. V zvezi z mezdami vprašanjem je izrazil upanje, da se bodo cene kmalu znižale. Izjavil je tudi, da delavstvo ne kaže nobenega velikega veselja do udeležbe pri javnih delih. Tako so iskali pri neki priliki 4600 delavcev; javilo se jih je pa le 160.

Čete generala Petljure zavzele Kiew.

Ldu. Varšava, 5. sept. (DunkU.) »Gazeta Polska« poroča iz ukrajinskega vira: Čete gen. Petljure so 30. avg. zasedle Kiew po ljutih bojih z boljše viki.

Opozorjamo belgrajske Slovence, da se v Belgradu prodaja „Jugoslavija“ pri gosp. Tihomiru Mladenoviću, Cvetni trg.

Dramatična šola

Jugoslovanskega konzervatorija Glasbene Matice v Ljubljani naj poda jugoslovanski mladini kolikor mogoče popolno izobrazbo v igralski umetnosti. Šola bo obsegala 3 letnike. Glavni učitelj in voditelj izobraževanja gojencev bo mojster Ignacij Borštnik. Poučevalo bo tudi več pomožnih učiteljev. Nameravani so po vsej paralelni razredi učiteljev s približno po največ 20 gojencev. Pogoji vsprejema so: primeren, dober organ; primerna zunanost; popolno znanje slovenščine ali srbohrvaščine v besedi in pisavi; dovršena srednja šola pri gojencih; le pri izredno nadarjenih gojencih, ki svojo nadarjenost pred komisijo pri vsprejemnem izpitu dokažejo, morejo dovršeni razredi spodnje srednje šole za vsprejem v dramatično šolo izjemoma zadoščati; dovršena meščanska šola, licej i. t. d. pri gojenkah; ali pa pri vzprejemnem izpitu pokazana toliko splošna izobrazba, da se jo more prejemni enakovredno šteti; vsprejemni izpit pred komisijo; zahtevana starost: dovršeno 16. leto pri gojenkah, dovršeno 17. leto pri gojencih.

Pouk v dramatični igri kot glavnem predmetu se vrši v prvem letniku 3 krat na teden po 3 ure pri najvišjem številu 20 gojencev. Vstop v višji letnik je mogoč le z povoljno dovršenim izpitom čez nižji letnik. Dramatična igra se poučuje v drugem letniku po 10 ur na teden, v tretjem letniku po 12 ur na teden.

Oblgatni pomožni predmeti v dramatični šoli so: v prvem letniku:

1. splošna dramaturgija, dve uri na teden;
2. slovenščina, dve uri na teden;
3. srbohrvaščina, 2 do 4 ure na teden;
4. ruščina, 3 ure na teden;
5. mimika in ples, 2 uri na teden;
6. telovadba in borenje, 1 uro na teden;
7. petje kot pripomoček za izobraževanje organa, 2 uri na teden.

V drugem letniku:

1. splošna dramaturgija, III. razred, 2 uri na teden;
2. slovenščina in srbohrvaščina, njena literatura posebno dramatična, 2 do 4 ure na teden;
3. ruščina, II. razred, 3 ure na teden;
4. eventuelno kot prost predmet francoščina I. razred, 2 uri na teden;
5. nauk o kostumih in rekvizitih poleg zgodovine, 2 uri na teden;
6. telovadba in borenje, 1 uro na teden;
7. splošna zgodovina in mitologija, 1 uro na teden, (eventuelno relativno obligatno);
8. petje kot pripomoček za izobraževanje organa, 2 uri na teden.

V tretjem letniku:

1. ruščina, III. razred, 2. na teden;
2. francoščina, II. razred, 2 uri na teden;
3. nauk o kostumih in rekvizitih spojen z zgodovino, 2 uri na teden;
4. eventuelno ponavljanje telovadbe in borenja ali drugih potrebnih pomožnih predmetov.

Skupnega pouka približno v prvem letniku okoli 24 ur, v drugem 26 ur, v tretjem okoli 20 ur na teden.

Dnevne vesti.

dn Kongres jugoslovanske akademije omladine se vrši v Zagrebu 11., 12. in 13. oktobra t. l.

dn Na državni obrtni šoli v Ljubljani se prične šol. leto 1919/20 dne 19. t. m. Otvorjeni bodo nastopni oddelki: 1. višja stavbna šola; 2. višja strojna šola; 3. stavbna rokodelska šola; 4. strojna delovodska šola; 5. elektrotehnična delovodska šola; 6. mizarska mojstrska šola; 7. kiparska šola; 8. ženska obrtna šola; 8. javna risarska šola. Vpisovanje bo od 15. do 17. t. m. po redu, ki je razviden iz tozadavnega razglaš v Uradnem listu št. 141, z dne 3. t. m.

dn Poštne znamke niso kolki. Ministrstvo za finance je odredilo, da se poštne znamke ne smejo uporabljati kot kolekti. Vloge, ki bi imele biti kolektivne, pa so mesto kolka uporabljene znamke, se enostavno ne rešijo.

dn Dober dovtip. Kakor poroča »Marburger Zeitung«, je posejla dunajska ententna misija zadnje dni »Rieserada« v Pratu in si razgledala z njega mesto. Neki žurnalst je vprašal člana te misije, če je povod k temu posetu morda politične vrste. »Seveda«, je odgovoril Francoz, »ogledali smo si meje Nemške Avstrije.«

dn Dvojni roparski umor. Pri Doljnem Miholcu sta dva nepoznana vojaka, eden oblečen v avstrijskega, a drugi v srbsko-uniformo, umorila 75 letno Terezijo Neuhard, in njeno 14 letno unukinjo Ano, dočim sta 17 letno unukinjo Marijo samo težko ranila. Zločinca sta nato pograbila ves denar in zlatnino, katero sta mogla najti in izginila.

dn Samomor iz perversnosti. V Berlinu so našli zezanega in obesnega nadporočnika Plüskowa. Po vsestranskem raziskavanju je dal dr. Magnus Hirschfeld končno svoje mnenje o tem slučaju. On misli, da je umor izključen in pa da tudi ni to pravi samomor. Pokojni Plüskow je imel perversne nagibe, pa se je često sam zvezal in tako mučil. Verjetno je, da si je pri takšnem činu zvezal vrat in se po nesreči nehoti zadavil.

dn Dijaki za Ameriko. Dr. Rozalja Morton, predsednica mednarodnega komiteja za šolanje Srbov, je pripravljena, da povede v Ameriko 16 srbskih dijakov iznad 17 let, ki imajo maturo in ki so jo napravili z odličnim uspehom. Dijaki se morajo obvezati, da ostanejo vsaj štiri leta v Ameriki, a potem jim je svobodno, da odidejo v službo v domovino.

dn Veterinarska visoka šola v Zagrebu. NO. Belgrad, 4. septembra. Podpisan je ukaz, po katerem se odvarja veterinarska visoka šola v Zagrebu.

dn Hrvatsko novinarsko društvo ima 13. t. m. v mali saborski dvorani v Zagrebu svoj letni občni zbor. Na dnevnem redu so tudi volitve novega odbora.

dn Smrt srbske maturantke. Javlja se nam, da je utonila maturantka gđ. Vukoslava Prita, ki je bila zadnjič med srbskimi maturanti in maturantkami, ki so obiskali našo Ljubljano. 29. avgusta se je s tovarišicami kopala v Donavi. Ko se je jela potapljati, so ji prišli sicer na pomoč, pa ves trud je bil brezuspešen. Mrtvo truplo simpatične študentke so izveкли ribiči na suho.

dn Vsem p. n. užitniskim uslužbencem v Sloveniji na znanje: Mesечно članarino »Stanovskega društva« užit. uslužbencev: 1 K, pošiljati je vsaj četrtletno naprej tč. blaginiku g. Štefanu Varl, užit. pristavu v Škofji Loki. Vse važnejše društvene vesti objavljale se bodo v novem glasilu centralnega društva javnih nameščencev v kraljestvu SHS »Naš Glas«. Vsekaj si naroči med drugimi tudi list »Naš Glas«. Naročnina do konca t. l. znaša 7 K, katere je poslati na tozadevno upravnitvo v Ljubljani, Vodnikov trg 5, I. nadst. — Odbor.

dn Piše se nam. Kot čitalec Vašega cenj. lista se drznem prositi, da mi objavite naslednje vrstice: Ker se radi že znanih razmer nisem mogel posloviti od vseh prijateljev in znancev pri 9. četi kr. pp. 47, se hočem sedaj v naši »Jugoslaviji«, katero, mislim, čita vsakdo pri bivši moji četi. Čutim se dolžnega zahvaliti se za prijaznost gg. kpt. Simoniču, Vrhovniku, Vozlu in drugim. V prijetno dolžnost si štejem, da se zahvalim za naklonjenost vsem, s katerimi sem skušal dobre in slabe čase ter vojne nevarnosti. V ponos mi je, da sem bil pri tej prvovrstni četi plan. polka. Bng živi 9. četo in njenega poveljnika kpt. Simoniča. Želim ji obilo uspeha, sreče in slave. A. Cigoj.

dn Zvišanje cene kruha na Dunaju. Včeraj je izšla naredba nižjeavstrijske deželne vlade, po kateri se

cena za hlebec kruha na Dunaju zviša od 2-20 K na 2-40 K.

dn Železniška zveza med Belgradom in Sofijo je zopet vpostavljena. **dn Zveza gasilskih društev za Slovenijo** v Ljubljani se naproša, da izda čimprej svojim društvenim poveljnikom za praktične, izvrševalne in paradne nastope poveljevalna navodila v slovenskem jeziku. V mali goraki vasi pri procesiji na dan farnega patrona (v slovenskem ozemlju Koroške) je društveni načelnik poveljeval nemalnemu številu slovenskih gasilcev z blaženim »Habt achtom in Kniest zum Gebet«. Po polzvedovanju, zakaj je nemška komanda, sem dobil odgovor, da zveza gasilcev v Ljubljani še ni potrebnega ukrenila, vsled česar tudi zaenkrat zamolčim kraj, društvo in načelnika. — Hribolazec.

dn V pisarni za zasedeno ozemlje. Pražakova ul. št. 3 naj še javijo osebno ali pismene sledeči dijaki glede šolskih zadev: Gračner Ludovik (I. realka), Mačus Maks (II. gimn.) Mačus Franc (III. r.), Kyovsky Rudolf (III. rg.), Škvarc Viktor (III. r.), Novak Marij (V. r.), Wošner Pavel (V. rg.), Köchler Mikoslav (VI. r.), Prodan Albert (VI. r.). — Dijaki iz zasedenega ozemlja, ki so se preselili v Jugoslavijo in niso še dobili svojih dokumentov, naj se javijo glede informacij pri gori omenjenem uradu.

dn Rudarji. Podpisani urad sporoča vsem družinam rudarjev, ki so pred meseci odšli v Pečulj, da bo dospel v 3 do 4 tednih v Ljubljano posebni vlak, ki bo odpeljal vse še tu bivaajoče družine brezplačno v Pečulj. Osrednji urad »Državne posredovalnice za delo« v Ljubljani.

Ljubljanske vesti.

I Hrvatski gostje v Ljubljani. Spored bivanja članov »Hrvat. pevskega društva Sloboda« iz Zagreba v Ljubljani, ki izroče pevskeemu društvu »Slavec« diplomu ustanovnega članstva je sjeedeči: Nedelja 7. t. m. ob 10 uri dopoldne sprejem na glavnem kolodvoru, potem odhod v »Narodni dom«. Po obedu ob 3 uri odhod na Zgor. Rožnik, ob 8 uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« prijateljski večer. Ponedeljek 8. t. m. Po zajtrku v hotelu »Union« ob 10 uri ogled mesta in odhod na ljubljanski grad. Po obedu ob 3 uri odhod skozi gozdno pot na »Bellevue« in Spod. Šiško, zvečer ob 8 uri poslovljni sestanek v salonu restavracije pri Kosaču na Krekovem trgu. Dragim bratom kličemo srčni dobro došli v beli Ljubljani.

I Stanovajska komisija. Ker so dospele pritožbe, da so nepoklicane osebe pregledovale stanovanja, opozarja stanovajska komisija občinstvo, da se bodo stanovanja odpovedovala in nakazovala le potom pismenega ukrepa komisije. Poizvedovanja o stanovanjih in pregledovanja istih se vršijo le po uniformiranih stražnikih ali pa po civilnih organih, kateri se morajo izkazati s pooblastilom stanovajske komisije. V izogib zlorab naj stranke od civilnih organov vedno zahtevajo, da se pri vstopu v stanovanje legitimirajo.

I Nogometne tekme. Tekmi HASK: Ilirija v nedeljo, 7. in v ponedeljek 8. tm. sta najvažnejši prireditvi letošnje sportne sezone. Za tekmi vlada veliko zanimanje; pričakovati se sme, da nam bosta nudile prvovrsten sport. O Haškovem moštvu je mogoče pisati le dobro. V celoti izenačeno moštvo, ki ima brez dvoma najlepšo skupno igro v Jugoslaviji, sestoji iz samih tehnično prav dobrih igralcev. Dvojica Šojat Plazerrano na levem krilu predstavlja n. pr. najboljši razred napadalcev in igralci Sterk, Mujdrica, Kovačič so priznani najboljša hrvatska krilska vrsta. Tudi glede načina igre je Hašk na najboljšem glasu. — Iliriji nudijo izkušnje iz zadnjih tekem priliko, izdatno izboljšati svojo formo. S preciznejšo skupno igro, boljšim placiranjem posameznih igralcev in večjo energijo v napadalski vrsti bi bila Hašku ena-

kovreden nasprotnik. Tekma se prične obakrat ob 17. uri in se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnina je prilagojena izdatkom, ki jih ima „Irlirja“ z ureditvijo sportnega prostora in stroškom prireditve same. Sedeži so deloma preurejeni in bodo omogočili gledalcem boljši razgled na igrišče. V predprodaji se dobivajo vstopnice do nedelje opoldne v trafiki Dolenc v Prešernovi ulici.

I V tukajšnji evangelijski cerkvi se bo vršila v ponedeljek, dne 8. sept. ob 10. dop. služba božja v slovenskem jeziku. Vstop je prost.

I Komanda mesta opozarja občinstvo, da v lastnem interesu ne vstopa v rajon garnizijskega strelišča. Osebnost varnost zahteva, da se vsako brezpogojno pokorava navodilom stražarjev in vpoštevata nabita svarila in mejna znamenja.

I Odhod izletnikov-realcev na Bled ne bo v torek (kakor je bilo dogovorjeno) temveč v sredo, 10. t. m. ob 6.45. uri z juž. kolodvora.

I K. k. Gebührenbemessungsamt in Laibach je gotovo mnenja, da smo še v k. k. časih, ker sicer bi si bil vendar že lahko nabavil drugo štampiljo. Pa ne samo to! Ta urad dopisuje dosledno nemški ta način vzbuja upravičeno ogorčenje strank. Ali res ne gre brez metle?

I Ljubljanci in okolčani. Dne 8. t. m. priredi ZJŽ. veliko veselico v Švicariji v Ljubljani. Vsi kateri ste naklonjeni Jugoslovanskemu železničarju udeležite se iste, ker Jugoslovanski železničar je bil tisti, kateri je bil prvi pri prevratu na svojem mestu.

I Straža in obrtna oblast na pomoč! Sosed hotela „Wilson“ (preje: „avstrijski cesar“) na Sv. Petra cesti nam sporočajo, da opazujejo v tej gostilni vedno veliko število posebno glasnih najbrže verižniških elementov. Pozno v noč se zbira ta sodrga spodaj in v sobah prvega nadstropja tuleč in rjoveč, da je vse to prava šiba za cel okraj. Dokler so bili vojaki od italijanske misije v Ljubljani, so imeli ti tukaj svoje zabavišče, da ženskega cviljenja nikdar ni bilo konca, sedaj se pa večkrat čuje italijanska govorica in petje, seveda z vpitjem in kričanjem, kakor ga navadno kaže domače verižništvo po obilem popivanju. Proč s to sodrgo, ugled mesta trpi, ako se taki živili razpasejo v njem, ki se protivijo vsakemu rednemu delu. Rešite nas, mi delamo po dnevi in hočemo po noči mir!

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

V nedeljo, dne 7. septembra ob 1/2 8 uri zveč. »Oče«. Izv. abonementa.

V ponedeljek, dne 8. septembra ob 1/2 8 uri zveč. »Favn«. Izven abonementa.

V torek, dne 9. sept. Zaprto.

V sredo, dne 10. septembra ob 1/2 8 uri zveč. »Dnevi našega življenja«. Abonement D/I.

Pokrajinske vesti.

kr Poštne razmere Prevalje—Mežiška dolina—Črna kričijo do neba. Človeku prihaja slabo, ko sliši, da dobi ta ali oni iz Čehoslovaške, Nemške Avstrije, da celo iz Italije preje pisemsko pošto, kot mi obrtniki in prebivalci teh krajev. V dokaz temu samo en slučaj. Pismo iz Ljubljane čez Celje odposlano, je odposlano 22. julija došlo v Crno šele 4. avgusta; to pa ni edini slučaj. Merodajne poštne inštanče prosimo, da nam pojasnijo zakaj prikleka k nam pošta samo vsak drugi dan. Pred in med vojno je bila veliko urnejša, čeravno jo je vozil takozvani »k. k. Autošmel«. Ko bomo dobili odgovor in če se razmere res izboljšajo, hvaležni, če pa ne, spregovorimo pa še več. Prebivalci.

kr Crna. Kaj si vsega ljudje ne izmislijo! Nek tukajšnji trgovec, ki se ni maral zameriti ne Slovencem, ne

nemškutarjem in tudi ne soc. demokratom, katerim je še posebno trn v peti, jo je takole „pogruntal“. Na pročelje svoje gostilne, katero je dal v najem, je dal napraviti napis Mednarodna gostilna. Ko bi prišel slučajno kak tujec v našo vas, bi s pač mislil, da tukaj zbirajo diplomati cellega sveta. Kaj, ali ni škandal, da se v naši Mežiški dolini, ki definitivno pripada Jugoslaviji, predrzne nemškutarski trgovec kaj takega napraviti. Ako ta napis ne izgine kmalu, bodo črnski narodni fantje od napisa zbrisali tisti „med“... tako da bo ostalo samo... narodna gostilna.

kr V Pliberku otvori koncem t. m. g. dr. Viktor Sušnik odvetniško pisarno, ki bo prva slovenska odvetniška pisarna v Pliberku.

kr Napovedana narodna veselica v Veirinu dne 7. t. m. je vsled nepričakovanih ovir preložena na poznejši čas. Dan vršitve se pravočasno objavi.

kr Tekma „Slovan“, Ljubljana contra „Rapid“, Maribor, ki smo jo napovedali za nedeljo, 7. t. m., se je preložila na eno prihodnjih nedelj.

kr Rogaška Slatina. Pred par dnevi so tu govorili ljudje, da pridejo sem invalidi iz Ljubljane. Posebno zanimanje je vzbujala ta novica pri tukajšnjih gostih Srbih. Res, prvi transport je prišel v nedeljo 31. avgusta ob 15. uri. Nenavadno veliko občinstva je bilo na postaji. Toda razočaranje. Človek bi mislil, da bodo ti nesrečneži vsaj dostojno oblečeni, ampak nasprotno, izstopili so razstrgani in zamazani, kot da bi prišli iz najhujše bitke. Sramota! Kedo pač jih pošilja take? Posebno se zgražajo naši bratje Srbi. Res čudno. Naj človek pogleda v Zagreb ali v Ljubljani vojaka. Nova obleka, novi škornji, novo vse, a poglejte to ubogo dvajsetorico, raztrgana kot berači. Srbi in Hrvatje so jih vprašali, odkod, da pridejo, rekli so da iz Ljubljane. Vprašali so jih nadalje, bil sem priča, kdo je bil tam poveljnik. Odgovor kratak: „Dobro bi bilo, če bi se malo pobrskalo v invalidnici in vprašalo dotične gospode, zakaj so tam.“

kr Konjice. V Zrečah je dne 2. t. m. po dolgi in mučni bolezni umrl g. Aleksander Grundner veleposesnik in trgovec. Pokojni je bil jako podjetej in delaven mož in je v teku nekaj let prišel do precejšnjega blagostanja. Leta 1917 so mu pogorela vsa gospodarska poslopja. Pri tej nesreči si je nakopal zavratno bolezen, katera ga je šele 38 let starega spravila v grob. G. Aleksander Grundner je bil kot vesten in pošten trgovec, znan po vsem Sp. Štajerju, Hrvaškem in Slavoniji in v tukajšnjem okraju eplošno priljubljen in spoštovan. Truplo se je prepeljalo v družinsko grobnico v Poljčane. N. v. m. p. I

kr Pomanjkanje stanovanj v Celju. Tudi v Celju je veliko pomanjkanje stanovanj. Za kakšnih 50 rodbin bi še trebalo prostora.

kr Trgovska šola v Celju. V aeji gerentskega sosveta v torek 2. t. m. se je sprejel organizacijski statut za trgovsko šolo, izdelan od g. ravnatelja Marinčeka. Šola obsega dveletno deklitsko šolo, trirazredno trgovsko nadaljevalno šolo (večerno) za vajence in razne strokovne in jezikovne tečaje. Šolsko leto se prične 16. septembra in traja do 15. julija.

kr Slovenjgradec. Dolgo časa že prenašamo molče skrajno osorno in objestno uradno občevanje tukajšnje davčnega preglednika Koširja s strankami. Mislimo, da bi pač zaslužil davkoplačevalec prijazno besedo, če prinese težko pridobljene krajcerje domovini na altar, ne pa da ga g. Košir obsuje s prav blapčevsko oliko s gorjanskimi kletvami in malenkostnimi šikanami. Da čakajo stranke cele ure v uradnih dnevih na njegov prihod, tudi ne govori v njegov prilog. Njegov narodni ponos pa dovolj karakterizirajo tukajšnje najzagrizenejše nemčurke, v katerih družbi ga vidimo noč in dan. Če Vam je Vaš sedanjí stan pretežaven, g. Košir, zberite si vendar drugega, n. pr. trgovskega, za katerega imate, kakor nam je znano veliko

ambicij. — Davkoplačevalec. (Zoper g. K. smo dobili še od dveh drugih dopisnikov ostre pritožbe, kako zelo zanemarija svojo službo. Op. ured.)

kr V Brežicah prirede v nedeljo 7. septembra 1919 ob 20 uri v dvorani „Narodnega doma“ dve veseloligri. Med odmorom sodeluje iz prijaznosti brežiški orkester. Vstopnice se dobe v trgovini g. Umeka in na dan predstave pri blagajni.

kr Automobilna zveza Novo mesto-Krško. Poštni auto vozi iz Novega mesta v Krško vsaki dan redno ob 6.30 uri in drihaja v Krško ob 8.30 uri jutraj. tako da ima zvezo na vlak v Zagreb ob 9 uri zjutraj. Iz Krškega pa odpelje ob 15 uri (3) popoldne in ima zvezo na vlak ob 18 uri (6) v Ljubljano in Karlovec.

kr Trbovlje. Zveza in organizacija voj. invalidov, priredi dne 7. septembra 1919 v Trbovljah javen invalidski shod. Čas in lokal je razviden iz plakatov. Invalidi udeležite se polnoštevilno tega shoda.

kr Kranjski meščani so otvorili v restavraciji »Bellevue« na Šmartni gori. Restavracija je vsaestransko izborna opremljena.

kr Gasilno društvo Zalog-Sp, Kašelj priredi v nedeljo 7. t. m. veselico na vrtu g. Ivan Straha, h kateri se vabijo uratska okoliška društva in prijatelji gasilstva.

Sokol.

s Opozarjamo na sokolsko slavnost v Litiji dne 7. t. m. Zveze so nadvse ugodne, prihod v Litijo, (iz Ljubljane) ob pol 12 in 15 uri, odhod iz Litije zvečer ob 20 in 22 uri. Za posavske goste do Zidanega mosta je dovoljen poseben vlak, ki odhaja iz Litije zvečer ob 21.30 uri. Nastopi 150 domačih telovadcev in telovadkinj.

s Sokol na „Bledu“ priredi 8. t. m. (na Veliki šmaren) svojo prvo prireditev po štiritletnem usodepolnem zatiranju. Telovadba, katere se udeležijo tudi bratje iz Jesenic in Radovljice, se bo vršila ob pol 4 pop. na tenis-igrišču pri hotelu Toplice. Po telovadbi je velika ljudska veselica v zdravniškem domu. Izletnike, ki posetijo ta naš krasni Bled in one ki obiščejo 7. t. m. veliko konjsko dirko, sosedna društva ter občinstvo, ki se zaveda zaslug blejskega sokola junaka, vabimo na obilno udeležbo. Pri veselici svira polnoštevilna godba gas. društva iz Kranja. Fante in dekleta iz okolice prosimo, da se po možnosti udeležijo veselice v narodnih nošah.

S Borovlje. Župni zlet, katerega je Gorenjska sokolska župa dne 31. avgusta priredila v Borovljah, je nad vse pričakovanje sijajno izpadel. Udeležba je bila tako s strani Sokolov in njih prijateljev, kakor s strani domačinov, ogromna. Zlasti se je kmetsko prebivalstvo Spod. Roža udeležilo v impozantnem številu te sokolske prireditve. S Kranjskega sta se pripeljala dva posebna vlaka, eden predpoldne, drugi popoldne. Vsi kolodvori od Podrožice do Borovelj so bili slavnostno okrašeni in v zastavah. Povsod je domače ljudstvo mile goste pristrčno pozdravljalo, posebno v Svetni vasi, kjer je gosp. učitelj s šolsko mladino in z godbo pričakoval kranjske izletnike. Po pozdravnih besedah br. Ravni ka, člana boroveljskega Sokola, se je sprevod razvil z boroveljskega kolodvora po trgu, nakar se je vršil na glavnem trgu oficijelen sprejem. V imenu trške občine je občinski gerent g. L. Borovnik pozdravil došle goste, v vznešenih besedah sta govorila okrajni glavar gosp. dr. Ferjančič in srbski častnik Stojković, ki je učinkovito deklamiral nalašč za to slavnost zloženo krasno pesem, nakar so nastopili še drugi govorniki iz sokolskih vrst, med njimi tudi br. Vidmar. Popoldanski nastop Sokolov in Sokolic in naraščaja na krasnem telovadišču blizu preizkuševalnice je napravil na domače ljudstvo globok vtis, kajti kaj takega Rožani z malimi izjemami še niso videli, posebno je učinkovala vzorna vrsta

Sokolov na krogih in vaje vzorne vrste Sokolic. Po telovadbi se je razvila pristrčna prosta zabava, prepevali so domači pevci lepe koroške pesmi in nastopali različni govorniki. Krasen in jedernat govor župnika Arnuša iz Kotmarevasi je segal vsem poslušalcem globoko v srce. Le prežgogaj so se morali mili gostje v vselem razpoloženju vrniti domov, domačini pa so se še dolgo v noč zabavali deloma na veseličnem prostoru, deloma v hotelu Just. Gmotni, še bolj pa moralni uspeh je v vsakem oziru več kot zadovoljiv. Za ta ugodni potek cele prireditve so si pridobili največje zasluge vsi člani domačega Sokola in vsi člani in članice pripravljalnega odbora, razen tega pa zasluži, da se ga s posebno pohvalo radi njegove požrtvovalnosti imenoma imenuje, br. Dolenc iz Škofje Loke, ki je dal ves les za veselični prostor na razpolago, bil sam navzoč in pomagal pri pripravi in je po potrebi tudi takoj segel v svoj lastni žep. Upamo, da ta zlet pomeni v razvoju boroveljskega Sokola začetek nove dobe. Zdravo!

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila „Jugoslaviji“.

Poslanik Nemčije za Jugoslavijo.

Zagreb, 6. sept. Danes je došel v Zagreb gospod Herman Wendel, ki dobi mesto poslanika Nemčije v Jugoslaviji. Imenovani gospod je že dolgo znan kot Jugoslovonom prijazen.

Vest Ljubljanskega dopisnega urada.

Zamenjava kronskih bankovcev.

Ldu. Belgrad, 5. sept. „Politika“ poroča: Finančno ministrstvo je sklenilo, da zmanjša cirkulacijo in prepreči uvoz kronskih bankovcev iz inozemstva. Ker se zamenja vseh kronskih bankovcev, ki se nahajajo v prometu, ne more izvršiti na enkrat, prevladuje mnenje, da bo najbolje, ako se potegne iz prometa najprej veliki bankovci od 1000 in 100 kron. Za zamenjo teh bankovcev ima finančni minister v Belgradu že okoli 600 milijonov državnih dinarjev. Vsega skupaj so natisnili do sedaj v Parizu, v Zagrebu in v Pragi že eno milijardo dinarjev. Predvsem se mora določiti razmerje, v katerem se bodo zamenjavale krone za dinarje. Razmerje bo najbrže 1:3. S tem zamenjavanjem bi se pričelo takoj, kar bi preprečilo nadaljnjo vltopotapljanje kron, zakaj ravno ti veliki bankovci se najlažje uvažajo v sosednje države. Razen tega bi se vsaj nekoliko zmanjšala cirkulacija kron, kar bi ugodno vplivalo na njihov kurz.

Ureditev mirovnega stanja vojske.

Ldu. Belgrad, 5. sept. V vojnem ministrstvu so dokončali vsa dela za načrt za ureditev mirovnega stanja vojske. Novi predpis bo stopil v veljavo, kakor hitro bo demobilizacija izvršena. Predpis se ozira tudi na službeno razmerje mornariških častnikov pomorske voje eskadre in donavske flotilje.

Osnovne šole v južni Srbiji.

Ldu. Belgrad, 5. septembra. Del kredita desetih milijonov dinarjev, ki se bo porabil takoj po odobrenju za ustanovitev osnovnih šol in nameščenje učiteljev, bo služil za osnovne šole v južni Srbiji in v krajih, kjer šol sploh ni.

Gospodarstvo.

g Nova slovenska tovarna za izdelovanje kemično tehničnih predmetov v Tacnu. Opozarjamo na današnji inserat razpisa pradbeneh del za tovarno tvrdke I. Keber v Tacnu v Ljubljani. Gornja tvrdka, ki je dosedaj pri nas dobro poznana kot izdelovalka čistil za usnje in drugih izdelkov, bo svoje podjetje znatno razširila in povečala. Gradbena dela se oddajo v popolnoma svobodni konferenci. Tozadevni načrti in ponudni material je podjetnikom na razpolago v tehnični pisarni ing. Dragotina Guštinčiča v Ljubljani.

g Sejmovi za žrebeta se vrše naslednje dni: ponedeljek dne 22. septembra v Gornji Radgoni, torek dne 23. sept. v Ormožu, sredo dne 24. sept. v St. Juriju ob Juž. železnici, četrtek dne 25. sept. v Zalcu, ponedeljek dne 22. sept. v Kranju, ponedeljek dne 29. sept. v Lescu, torek dne 30. sept. v Ljubljani. Osrednji konjerski odsek.

g Oddaja plemenskih bikov. Poverništvo za kmetijstvo bo razdelilo v torek dne 16. septembra t. l. 12 čistokrvnih montafonskih bikov v povprečni starosti 1 in pol leta potom javne dražbe na pristavi v Goricih pri Medvodah. Živinojci se vabijo, da ne zamude ugodne prilike za nakup potrebnih plemenjakov, zlasti iz krajev, kjer bikov primanjkuje in kjer imajo enobarvno sivo živino. Opozorjamo na to priliko tudi naša županstva zaradi razgleda in naše živinorejske zadruge.

g Ponudbe. Ponudba za riž. Neka dunajska trdka ponuja 1000 vagonov japonskega riža v nakup, ki dosepe najkasneje sredi septembra v Trst. — Papirnate vreče in vreče, ki niso izdelane iz tekstilnega blaga ponuja neka nemško-avstrijska trdka v nakup. — 5 kompletnih garnitur parnih plugov ponuja neka nemška trdka v nakup. Ponudbe so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Predavanja o kletarstvu. Vinarski nadzornik B. Skalicky v Novem mestu priredi tekoče jeseni v naslednjih krajih predavanja o umnem kletarstvu: V ponedeljek (praznik), 8. septembra ob pol 3. uri

pop. v Semiču. V nedeljo, 14. sept. ob 7. uri zj. v Šmihelu pri Novemestu. V nedeljo, 21. sept. ob pol 8. uri zj. v Sv. Križu pri Kostanjevici. V nedeljo, 28. sept. ob pol 8. uri zj. v St. Rupertu. V nedeljo, 5. oktobra ob pol 8. uri zj. v Trebnjem. V nedeljo, 12. oktobra ob pol 8. uri zj. v St. Jerneju in v nedeljo, 19. oktobra ob 8. uri zj. na Čatežu pri Veliki Loki. — Z ozirom na veliko važnost umnega kletarstva za vinarstveno gradnike, se priporoča, da se vinarstveni gradniki v obilnem številu predavanj udeležujejo.

g O čekovnem prometu. Zneske, ki so manjši kakor 1000, dostavi poštni urad po pismonoši na dom. Po zneske pa, ki so večji kakor 1000 kron mora priti stranka sama in sicer navadno v blagajno čekovnega urada v Ljubljani. Tu se mora stranka izkazati, da je upravičena prevzeti nakazani znesek. Navadno nima stranka s seboj nobene legitimacije. Takrat nastanejo večkrat težave pri izplačevanju. Uradnik ne pozna stranke osebno. Po znesek pride dostikrat tudi druga oseba, ne pa tista, na katero je naslovljena nakaznica. Uradnik v blagajni zato ne ve, ali naj ji izplača nakazani znesek ali ne, priporočamo zato strankam, ki pridejo po denar v blagajno čekovnega urada, da prinesejo s seboj tudi legitimacijo ali sicer kakšno izkaznico, s katero dokažejo svojo identiteto in da so tudi upravičene prevzeti nakazani znesek.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg

Izvršuje tiskovino vseh vrst, kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, usporode, tabele, računa, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice, računske zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Dr. Demšar zopet ordinira.

Pozor lovci.

Vojne razmere so me prisilile ustaviti razpošiljatev lovske puške. Sedaj mi je to zopet omogočeno in se priporočam starim kakor tudi novim naročnikom. Postregel bom vedno z prvovrstnim blagom po najnižjih cenah. **Valentin Meglič**, puškar v Borovljah.

Prostosled

svinca, deloma čistega, deloma spojenega z drugimi kovinami, železne rude in premoga je na prodaj. — Naslov pove upravnštvo.

Naznanilo.

P. n. trgovcem in slavnemu občinstvu se priporoča kot posredovalec v kupčijskih zadevah vseh vrst tudi posestev in hiš trgovska posredovalnica **STERN O. Benjamin** Iparčeva c. št. 12. Celje.

Zgubil se je majhen rumen pes

z dolgo dlako in špičastim uhlji ter medenim ovrtnikom z imenom Josef Scherbinek Marburg. Najditej dobi dobro nagrado, **JOSIP SCHERBINEK**, graščina Ponikva na južni železnici.

Skladišče

v Ljubljani, ako mogoče v sredini mesta, se išče. Ponudbe pod „O. D.“ na upravnštvo „Jugoslavije“

LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerne cene. Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

Pevci in pevka društva — pozor!

MALA PESMARICA

(žepna izdaja 11 × 15 cm)

Št. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbije tužni? Moški zbor.

Št. 2. Ivan pl. Zajc: Zrlnjsko-Frankopanka. Moški zbor.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izv. 10 K. — Dobiva se v Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg 8.

Komisijska trgovina

Filip Pečenko, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6, priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga: cefirja, tiskovine, parhenta, klota, hlačevine, nogavic, robcev, sukanca, črne in bele svilne, gumbov, pritiskačev, rincev za čevlje in drugih izdelkov čeških tvornic, katere zastopa.

ŠOTA

za kurjavo, izolacijo, stelo in druge svrhe uporabljivo dobavlja v vagonih in na drobno **F. & A. UHER**

Ljubljana

Telgr: Uheršped.

Inter. Telefon 117.

Minski kamen

za žrnje in brusilni kamni

vsake velikosti se prodajo. Cena po dogovoru.

Jožef Planina, Rogatec, Štajersko

Ovčjo volno kupi

E. KOCBEK

KRANJ

ter prosi ponudbe.

Učenca

poštenih starišev, povsem zdravega, s potrebno šolsko izobrazbo in kateri ima veselje do trgovine, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji trgovska firma **J. KUŠLAN**, Kranj, Gorenjsko.

Slivovko

prvovrstno pristno blago ima v zalogi

Rudolf Zorè & Ko.

Ljubljana.

VRECE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Bukova drva

ogije, smrekov les, deske in trame kupuje

„CROATIA“, gozdna ind. delniška družba v Ljubljani, Marije Terezije cesta 2.

Kupujem po najvišji dnevni ceni

lepo volno

od živih ovac **Mihael Omahen**

Višnjagora.

Prodaja se:

Moško in žensko kolo se poceni prodaja. Ogleda se v Kolodvorski ul. 31. 1835

Prodaja se: steklena stena z vratni, dolga 4 m, široka 2 m. Skositarjem krita točilna miza dolga 2-30 m z 2 miznicama in velika kuhinjska miza 1-80 m dolga 80 cm široka z 2 miznicama. Pri mizarju v Ljubljani, Nova ul. 5. 1824

Prodaja fine moške čevlje iz pravega predvojnege ševra ali box usnja. Naslov v upravi. 1832

Na prodaj: En snažljivi stroj za zdob (Griesputzmaschine), 1 terar stroj (Terrasmaschine) dva cilindri za moko sortir (Mehlsortierzylinder) 1 komplet mlina znamke Triumph (Triumphmühle). Interesenti naj se ogledajo pri Josip Kurbisch Celje. 1830

Tovorni voz z diro na peresih osi na olje za 1 ali 2 konja se ceno prodaja. Fr. Skafar, Rimska cesta št. 16, Ljubljana. 1838

Lasne kite se izdelujejo po zmerni ceni ter vsako množino lasnih mrežic dobavlja Viktor Petrovič, brivec, Radovljica. 1826

Prodaja se po ceni 3 šivalne stroje, 2 pnevmatiki z žico za italijansko kolo in nad 100 m hlačevine, kje polizve se pri urarju sv. Florijana ulica 31. 1818

Prodaja se v sredini mesta dvonadstropna hiša. Kupec hiše ima na razpolago takoj stanovanje. Pismene ponudbe na upravnštvo „Jugoslavije“ pod „Dvonadstropna hiša“. 1816

Priporoča se partija damskih nogavic, bel in črn sukanec znamka pismo in veziga pri tvrdki Jos. Petelin, Ljubljana.

Kupi se:

Rezan in okrogel les, ogije, tramove, drva, kupuje vsako množino. L. Rebolj, Kranj. 1167

Kupim ali vzamem v najem kavarno, kino, vstopim pa tudi kot kompanjon pri vsakem dobrem podjetju. Ponudbe na uprav. pod „Sigurno 31“. 1822

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Kupim po visoki ceni bukov les z izvoznico v Nemško Avstrijo. Kdor lahko isto preskrbi, blagovoli ponudbe staviti na naslov Josip Kurbisch, Celje. 1829

Službe:

Kleparski pomočniki se sprejmejo proti dobri plači in s hrano v hiši pri Franju Dolžan, kralja Petra c. Celje.

Pošten, spreten kočijaž, vojašine prost, samec, 26 let star, želi v službo na kakšno graščino ali večje posestvo. Nastop takoj, pod naslovom: R. J. Kr. S.H.S. 45 pp., III. baon, Radgona. 1838

Kontoristinja z znanjem vseh pisarniških del, ter lepim rokopisom in dobrimi spricjevali išče službe v kakšni pisarni ali urgovini takoj. — Cenjene ponudbe prosi se pod „Dobra moč“ na upravo Jugoslavije. 1828

Dva vinčarja se sprejmeta. Schwab, trgovec v Ptuj. 1811

Izobražena dama, ki ima popolnoma dovršen slog in veselo do literarnega sodelovanja, naj blagovoli nasloviti cenj. ponudbo pod „Lepostlove in veda“ na upravnštvo. 1825

Dobre krojaške pomočnice za možke in ženske delo sprejme proti dobri plači F. Potočnik, Selenburgova ulica 6. Dela se samo 8 ur na dan. Vstop takoj. — Delo trajno. 1822

Učenca, poštenih starišev, ki je dovršil vsaj jedno gimnazijo ali realno sprejme trdka z železnino in specerijo, Kastelic Franc, Kandija, Novo mesto. 1819

Uradnik, invalid, 27 let star, zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, z večletno prakso kot mezdni računar, zmožen tudi knjigovodstva in korespondence, išče primerne službe pri kakem večjem industrijskem ali trgovskem podjetju. Cenjene ponudbe na upravo „Jugoslavije“. 1822

Razno:

Ognja in vloma varne Wertheim-blagajne v vsaki velikosti, kakor tudi blagajne za vzdati in vsakovrstne Wertheim-blagajnice izdeluje tu il vsako popravilo izvršuje trdka Franc Schell, umetni in blagajničarski ključavničar v Mariboru, Koroška cesta št. 31. 1026

Dobro idoča gostilna se išče za takoj v najem v lepem kraju v Sloveniji. Ponudbe prosim pod „Lep kraj“ pošto ležeče, Trušnje—Velikovec. 1836

Malo posestvo v bližini mesta Ptuja se vzame v najem. Naslov v upravnštvo „Jug. slavije“ v Ptuj. 1301

Mizarska delavница za 8 delavcev se z orodjem vred odda v najem, kje pove uprava. 1831

Išče se stanovanje 1—2 sob in kuhinjo proti dobrem plačilu. Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak, Cankarjevo nabr. 5. 1827

8 mladi akademiki iščejo mesečne sobe; gredo pa tudi v skupno stanovanje; po možnosti električno luč. — Ponudbe pod „Akademiki“ na upravo lista. 1821

Ponudim samo gostilničarjem in trgovcem slivovko, rum, brinjevec, pristni konjak v najboljši kakovosti. 1306 Spitzer, Ljubljana, Kolizej.

Dopisovanje in zenitne ponudbe

Gospod želi zanimive korespondence z mlado damo. Ponudbe pod „Kizmet“ na upravnštvo. 1837

„GAJJE GNEZDO“.

Spisal Vlad. Levstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabroj. 8 K, vezano 10 K. GAJJE GNEZDO je najlepša povest, kar jih je izšlo zadnja leta.

Daljnogled:

na prizme, Zeiss, velik, posebno svetloben, brez torbe, se prodaja. Cena 500 K. Ogleda se v upravi „Jugoslavije“.

Menjalnica ter informacijska pisarna

d. z. o. z.

v Ljubljani, nasproti juž. kolodvoru
kupi in prodaja tuje valute vedno po najugodnejšem
dnevem kurzu. Bavi se poleg tega z bančno in trgovsko
komisijo, sprejema inkaso devize na vsa inozemska tr-
žišča, kupuje in prodaja tu- in inozemske vrednostne
papirje in daje informacije o vseh v bančno stroko spa-
dajočih transakcijah. — Vodstvo v rokah strokovnjakov
— bivših bančnih uradnikov.

KONCERT

se vrši danes v nedeljo 7. in v ponedeljek 8. t. m.
v restavraciji „ZLATOROG“
poleg „Narodne kavarne“. Svira I. Jugoslovanski
tamburaški klub „Ljubljana“. Vstop prost.
Se priporočata Ivan in Nežika Kočevar.

Priporočava najino vedno veliko zalogo dobre
slivovke

in
ruma
ter vsakovrstnega špecerijskega blaga. Solidna in
točna postrežba.

GREGORC & VERLIČ
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo žel. 1.

F. POTOČNIK
LJUBLJANA
SELENBURGOVA UL. ŠTEV. 6.

modni salon za dame in gospode naznanja,
da so iz Francije došli modni zvezki za sep-
tember in oktober (jesenska sezija). Prosim
vpogleda in naročil. Precizno krojaško delo.
Naročila z dežele se izvršujejo brez poiz-
kušnje. — Sl. občinstvo opozarjam, da se
moja delavnica nahaja v I. nadstropju in ne
v parterju.

DENTAL-DEPOT

B. WOLFF, BOGOVIČ 5/II.

Opozoruje gg. zubare, dentiste i zubo-
tehničare, da je prispil zubotehniški ma-
terial iz Angleške i Amerike: Kaučuk-
ploče, zubi, zubotehniške sprave itd.
Največa zaliha zlatih pločica, žica i
lotasvih karata. — Poštanske narudžbe se
se objavljajo brzo i savjesno.

Avtogaraža!! **Avtogaraža!!**

Mehanična delavnica Šušteršič in drug

v Zgornji Šiški prevzema v popravilo avtomobile,
motorna kolesa, stroje, pisalne stroje, montaže se-
salk ter vsa v to široko spadajoča dela. Izvršuje po-
verjena naročila točno, brzo in po primernih cenah.
Sprejema naročila tudi iz dežele.

Šušteršič in drug,
Zgornja Šiška št. 65, ob Go-
sposvetski (Celovški) cesti.

Viničarji in hlapci z delavno
družino se sprejmejo pri
grofu pl. Herbersteinu
gozdarskim in gospodarskim
ravnateljstvu v Ptuj.

Natančnejša pojasnila pri zgoraj imenovanemu ravnateljstvu.

Pohištvo.

Spalne, jedilne in gosposke sobe,
kuhinjska oprava, podložki-mo-
droci, otomane, spalni in deko-
racijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz
mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki
ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega
pohištva v vsakem slogu od proste do najfinije
izvšitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo

KAREL PREIS Maribor

Svobodni ogled! Stolni trg 6. Ceniki zastoj!

Cel poper Singa-
pore

kisova kislina 80%

sveče Stearinke

Vermut vino

žigice, 2/3 orig. zaboje
riž

in drugo blago, kakor tudi
bukovo oglje

nudi trdka

A. Kušlan, Ljubljana.

Karlovska cesta 15.

Kot skladišnik ali gospodarski oskrbnik

išče službo v obeh poklicih, dobro izvežban, 30 let
star, slov. hrv. italj. in nemškega jezika zmožen
gospod. Nastop po dogovoru. Naslov pove uprava
„Jugoslavije v Ptuj.“

2 nadstropna velika stanovanjska hiša

v sredini mesta se takoj proda. Več se po-
izve pri „Jugoslaviji“.

Sprejemem za takoj ali za čimprej mogoče odvetniškega koncipijenta

ki ima sodno prakso in doktorat.
Dr. Schegula, odvetnik, Novomesto.

Nepremočljivo platno francos. izvora, za dežne plašče ravno kar došlo.

A. E. Skaberne, Ljubljana

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu, osobito svojim cenjenim
obiskovalcem vljudo naznanjam, da sem opustil
podružnico na Miklošičevi cesti nasproti
hotela „Union“, pač pa nadalje vodim svoje staro
podjetje na sv. Petra cesti.

Zahvaljujem se za izkazano naklonjenost ter
prosim, da mi isto ohranijo tudi v bodoče.

Z odličnim spoštovanjem

Matija Podkrajšek, brivec in damski frizer,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 32, v Zanklovi hiši.

Na Legatovem zasebnem učilišču v Mariboru

se prično 1. oktobra 1919 novi tečaji za ste-
nografijo, strojepis, pravopis in poslovni
sestavki, računstvo v zvezi s temeljnimi
pojmi navadnega knjigovodstva, lepomis ter
slovenski in nemški jezik.

Vpisuje se in daje pojasnila vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne. Zasebno učilišče
Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica 17,
I. nadstropje. — Prospekti brezplačno.

Novost!

Vse vrste pisarniške potrebščine.
Vse vrste šolske zvezke.
Vse vrste cigaretni papir.
Vse vrste cigaretne stročnice.
Vse vrste trakove za pis. stroje.
Vse vrste razglednice.
Vse vrste barvaste in druge papirje.
Vse vrste knjig.

Na debelo in drobno.

Jos. Omersa, trgovina z vsemi pisarniškimi
in šolskimi potrebščinami:
Ljubljana, Dunajska cesta 6, I. nadstr.

Med. univ. dr. France Toplak

ordinira za ženske bolezni, porodništvo in splošne bolezni Maribor, Glavni
trg št. 18 (vogal Vetrinjske ulice), od 1/2 9. — 10, ter od 1/2 3. do 4.

Priporočamo edino tovarniško zalogo šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov.

Dobijo se potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko
in manufakturno blago.

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip, za vodo
denno.

Vizitnice

lične in po nizkih cenah
priporoča „Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

Izšel je 3—5 snopič „Narodne knjižnice“ Le-
onid Andrejeva komedija „GAUDEAMUS“

poslovenil dr. J. Glonar; cena K 6.— in

6—9 snopič iste knjižnice Vladimir Levstič-
kovo „CADJE GNEZDO“ povest iz dni

trpljenja in nad; cena knjigi broš. K 8.—,

okusno vezani K 10.—.

V založbi „Zvezne tiskarne“ so izšle izvrjne

pesnitve Iv. Albrehta „SLUTNJE“ in Janko

Glaserja „POHORSKE POTI“. Cena

vsaki knjigi K 4.—.

Razpis.

Pri zdravilišču v Rogaški Slatini se odda potom
javnega razpisa za zdraviliško dobo leta 1920, 1921,
1922, 1923 — to je za štiri leta

restavracija

v zdraviliškem domu proti najemnemu znesku 8000 K
in pa 15% obrabe inventarja, kateri se bo pa cenil
še le koncem sezi.

Navedeni najemniški znesek je smatrati za naj-
manjši ponudek, vendar pri oddaji ni vezano na
najvišje ponudke.

P. n. interesi za gori razpisano restavracijo
se vabijo, da si isto za sedaj na licu mesta ogledajo,
dokler še traja sezija.

Ponudbam, katere je vložiti do 20. septembra
1919 naravnost pri ravnateljstvu zdravilišča v Ro-
gaški Slatini, je poleg ponudb zneska priložiti sle-
deče dokaze:

1. o strokovni usposobljenosti,
2. o narodnosti,
3. o zadostni višini obratne glavnice.

V Rogaški Slatini, dne 31. avgusta 1919.

**Ravnateljstvo državnega zdravilišča
ROGAŠKA SLATINA.**

Naznanilo

o začetku prvega šolskega leta 1919/20
na dvorazredni trgovski šoli v Novem mestu.

Vpisovanje na trgovski šoli se vrši dne
14. in 15. septembra t. l. v novi gimnaziji.

Vpisnina znaša 20 kron, šolnina pa 30 kron
na mesec.

V pripravljalni razred se bodo sprejeli
brez vsakega izpita učenci in učenke, ki so vsaj
13 let stari in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko
šolo.

V I. letnik se bodo sprejeli 1) brez vsakega
izpita tisti učenci in učenke, ki so vsaj 14 let stari
in so z ugodnim uspehom dokončali četrti razred
kake srednje šole ali popolno meščansko oziroma
osemrazredno ljudsko šolo. 2) tudi drugi vsaj
14 let stari učenci in učenke, ako napravijo izpit
iz slovenskega in nemškega jezika, računstva, ge-
ometrije, prirodopisja, zemljepisja in prirodoslovja.
Pri izpitu se zahteva toliko znanja iz imenovanih
predmetov, kolikor si ga pridobe učenci v priprav-
ljalnem razredu.

Izpitni za I. letnik se vršijo 15. in 16. septembra.
Redni poduk se letos začne 1. oktobra
ob 8 uri zjutraj.

Trgovski gremij v Novem mestu.